

Fahrudin Dino Avdibegović

Tucker and Dale vs Evil (2010)

- forskellige opfattelser af virkeligheden og fordommes betydning for vores handlinger

Gysergenren er måske den genre der er mest forudsigelig i filmverdenen. Præmissen går næsten altid nogenlunde ud på at der en gruppe mennesker eller en enkelt person som er så uheldig at befinde sig på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt. Nogenlunde den samme opskrift gælder for komediegenre, selvfølgelig med noget anderledes udgangspunkt og anvendelsesmetode. Filmen *Tucker and Dale vs Evil* forener disse to genre og skaber på en vellykket måde en hybridfilm som burde tilfredsstille tilhængere af begge disse genre (og ikke nødvendigvis dem som lægger mindst en af de to ovennævnte genrer på glat is). Men denne film er ikke bare en forsimplet parodi som man tidligere har set lavet i Hollywoods penge(maskine)afdelinger, hvor der det eneste udgangspunkt er at efterligne mest genkendelige scener fra kendte film med obligatorisk tilføjet parodisk/satirisk twist. Nej, filmen *Tucker and Dale vs Evil* løfter nogle universelle og altid aktuelle emner såsom fravær af kommunikation, manglende forståelse og fordomme.

I starten af filmen ser vi en flok unge og smarte studerende fra storbyen som er kommet til bøhlandet (Appalacherne i det østlige USA). Allerede på vejen ser de i den overhalende pickup to mænd (Dale og Tucker) som ser, mildt sagt, suspekt ud, set ud fra studerendes standpunkt. De to mænd, som studerende øjeblikkeligt definerer som *hillbillies*, er vist på en typisk klichéfylt manér: de er ubarberede, uvaskede typer med ret ”mærkelige” blikke rettede mod de nyankomne.

Lidt senere mødes de to grupper på en benzintank (ildevarslende opkaldt *Last Chance Gas*) og det er ret interessant at se hvordan disse to grupper ser på hinanden. De studerende mener at de to mænd er både freaks og bonderøve på samme tid, mens Tucker og Dale ser på de unge som sofistikerede og lidt snobbede, om end i lidt mere venlig tone.

At der ligger verden til forskel mellem disse to grupper ses i scenen hvor Dale omsider samler modet til at tale med Allison, en charmerende nyankommen pige, godt hjulpet af Tuckers peptalk. Semiotisk set, bruger disse to grupper vidt forskellige kulturelle konventioner. Dale, på vej til pigen for at starte en samtale, tager

sin le (han er jo fra landsbyen) i hånden og går usikkert til pigen og hendes veninder. I et sceneklip kaster han et sidste blik til Tucker, i håbet om at hente den sidste trøst hos sin kammerat. Usikkerheden i Dales øjne og hans kropssprog er uomtvistelig, men netop disse egenskaber gør ham også til et ret almindeligt menneske.

På den anden side ser pigerne ham som en skræmmende og underlig person, især fordi han holder leen i hånden mens han går imod dem og fordi han bruger en, for dem, ret mærkelig gestikulation og mimik (halter lidt og griner ”psykotisk” når han taler). De ved ikke om han kan finde på at løfte leen og forsøge at høste deres hoveder i det næste øjeblik.

Disse to klip er et udmærket eksempel på to helt forskellige opfattelser af situationen/virkeligheden. Konstruktivistene vil sige at vores omgivelser, indtryk og oplevelser danner os som mennesker og dermed skaber det verdensbillede vi nu engang har. Denne scene går godt i hånd med denne teori. Problemet er bare at denne opfattelse af ”virkeligheden” er godt korrumpet af ”defekte” sandheder – fordomme. Pigerne har sikkert aldrig mødt en *hillbilly*, men de tror at de ved alt (eller tilstrækkeligt nok) om sådan en type gennem aviser, magasiner, film osv. Tysk filosof Hans-Georg Gadamer mente at enhver forståelse har udgangspunkt i en tidligere forståelse – en

såkaldt forforståelse (Kjørup 1996/2008: 75). I vores tilfælde kan man sige at pigernes forforståelse har en karakter af fordomme, som i allerhøjeste grad præger deres karakterisering af Dale, som, senere vil vise sig, har en helt anden personlighed.

Men denne film byder på en del mere end bare kulturelle og sociale forskelle, fordomme og manglende forståelse. Dale har en lav selvværd, også fordi han er godt klar over at *"han er den som skifter toiletter i pigernes sommerhuse"* og aldrig vil være i nærheden af deres sociale status. Dale mener at han også er dum og uvidende, fordi han kun har klaret tre klasser i folkeskolen. Men seeren kan igennem hele film fornemme at netop Dale og Tucker, selvom på den ydre side karakteriseret som typiske hillbillies, er muligvis de eneste som tænker og handler rationelt og klogt, hvilket sikkert placerer dem som nogle af de klogeste karakterer i denne filmgenre. Men Allison, pigen Dale forelsker sig i, indser at Dale er faktisk ret intelligent, bl.a. fordi han har en fantastisk visuel hukommelse. På et tidspunkt siger hun til ham at *"der er forskel mellem udannelse og intellekt"*. Og dette er en fantastisk påstand, for det er netop de fordomsfulde studerende som opfører sig idiotisk og drager forhastede og ukloge konklusioner (med deres død som resultat), mens Dale og Tucker, på trods af deres sociale baggrund, er nogle uvidende men utroligt rationelle og velmenende individer. Allison siger efterfølgende at hun mener at alle verdens konflikter starter på grund af manglende kommunikation som faktisk er filmens centrale emne og som bliver mere indlysende jo længere tid der går, for konflikter har altid tendensen til at eskalere.

Misforståelse mellem de studerende på den ene side og Dale og Tucker på den anden side ses tydeligt i en scene hvor de to efterlader et budskab til studerende at deres veninde er hos dem. De studerende opfatter budskabet som en ond advarsel at der venter dem noget grusomt, mens Dale og Tucker har bare skrevet budskabet i træet som skulle udelukkende have en informativ funktion. Hvis vi går tilbage til semiotikken kan man sige at disse to grupper bruger vidt forskellige koder (*ikoner* jf. Charles Peirces semiotiske teori; Drotner et al. 1996/2001: 187) til at identificere objekter som indgår i deres kulturelle konventioner, og derfor bliver deres signaler (især Dale og Tuckers pga. studerendes indgroede fordomme) misfortolkede og misforståede gang på gang. Studerende ser ikke bare beskeden "WE GOT UR FREIND" som en ondskabsfuld besked. Beskeden bliver yderligere forstærket på grund af den forkerte stavning af ordet *friend*. Deres fordom - at de har med sindssyge mordere at gøre (à la dem fra filmen Deliverance, 1972) - bliver intensiveret af

deres forfejlede forforståelse at en morder eller psykopat kan være en hillbilly og at den person er selvfølgelig dårlig til grammatik i kraft af manglende eller mangelfuld uddannelse).

Dale og Tucker er to velmenende helte som verden ikke forstår, men alligevel er de kun interesseret i at opnå lykken via deres åbenlyse venskab og købet af et sommerhus dybt inde i skoven. Desuden vil de gøre alt for hinanden, for ”de gør hvad rigtige venner gør” og netop ovennævnte egenskaber som hovedpersonerne bærer, gør filmen til et virkelig godt komediemateriale.

Filmen er propfyldt med komiske elementer, som for det meste findes hos Dale og Tucker, eller rettere sagt deres uvidenhed og naivitet. I en scene forsøger en af studerende at slå Tucker ihjel. Men da Tucker bøjer sig, hopper den studerende utilsigtet ind i Tuckers savemaskine og bliver selvfølgelig øjeblikkeligt hakket i stykker. Tucker skriger fordi han er bange og forstår ikke hvad der sker omkring ham og da han endelig samler sig, spørger han rædselsslagen resterne af den stakkels studerende: ”Are you OK?”. Det er en så grotesk situation, at det er uundgåeligt ikke at grine.

Helt ukomisk er det heller ikke når Dale og Tucker fuldstændigt naivt konkluderer at de unge studerende må tilhøre en selvmorderisk sekt som tilsyneladende har udvalgt deres sommerhus som stedet hvor det vil begå det kollektive selvmord. Deres naivitet forstærkes yderligere da de forklarer politibetjenten at en masse unge begår selvmord på deres ejendom, selvom de udmærket godt ved at der ikke er en jordisk chance politibetjenten vil tro på deres udsagn. Men de to gutter kan og vil bare ikke lyve for omverdenen, for de er personificering af godheden.

Selve titlen *Dale and Tucker vs Evil* (på dansk: Dale og Tucker kontra/imod ondskaben), antyder at filmens hovedpersoner ikke bare er positive helte, men helte som for enhver pris står på godhedens side. Deres naivitet hjælper dem i hvert fald godt på vej. Men hvem og hvad er ondskaben i filmen? Er det de studerende og deres fordomme overfor Dale og Tucker? Er det studerendes leder Chad, som senere viser sig at være filmens egentlig psykopat? Eller er det måske al den manglende vilje til ikke bare at forstå andre, men også for at se verden fra en anden synsvinkel?

Den blonde Allison repræsenterer mægleren, den som forsøger at to modsætninger kommer i dialog og dermed tilhører hun automatisk Dales og Tuckers side, selvom om hun i starten delte de andres fordomme og uvidenhed. Men hun samlede styrken til at overvinde sine frygter og valgte at lære "den anden side" bedre at kende.

I starten af teksten skrev jeg at denne film blander komedie- med gysergenren. Intet originalt i det, men hvor mange har fejlet fælt, udmærker *Tucker and Dale vs Evil* sig som en af de få gyserkomedier hvor næsten alt lykkes. Der er dog også et par ridser i lakken som trækker filmens kvaliteter ned: de sidste tyve minutter er lidt langtrukne og kunne trænge til lidt opstramning med det resultat at filmen ville nok i sidste ende være blot en time og fem minutter. Men historien bærer det desværre ikke til meget mere end det. Til gengæld oser filmen af intelligens og en slags fortællelyst som er sjældent set i denne genre. Der skal nævnes at filmen bæres i allerhøjeste grad af to hovedpersoner Tyler Labine (Dale) og Alan Tudyk (Tucker), som udmærket har forstået og udnyttet karakteristikken af deres rollepersoner.

Selvfølgelig er filmen for det meste en komedie og i hvert fald en satirisk forsøg på at dekonstruere gysergenren ud fra en parodisk vinkel som i de første tres minutter virker upåklageligt. Men *Tucker and Dale vs Evil* er først og fremmest et studie i menneskets natur, som på en fremragende vis udnyttes i satirens navn.

Kilder

Drotner, Kirsten, Klaus Bruhn Jensen, Ib Poulsen & Kim Schrøder. *Medier og Kultur. En grundbog i medieanalyse og medieteori*. København: Borgen, 2001.

Kjørup, Søren. *Menneskevidenskaberne*. Bind 2. København: Roskilde Universitetsforlag, 2008.

Imdb.com. *Tucker and Dale vs Evil*. 13 Sept. 2012. <<http://www.imdb.com/title/tt1465522>>

Youtube.com. *Tucker and Dale vs Evil, Savemaskine-scenen*. 13 Sept. 2012. <<http://youtu.be/9Ib7rDds5jk>>